

Statsforvalteren i Innlandet

Prosjektbeskrivelse for Langkjølen

For gjennomføring av restaurering

Av Suzanne Wien

Statsforvalteren i Innlandet

Forfatter(e): Suzanne Wien

Forsidebilde: Nordpadde, *Bufo bufo*

Foto: Suzanne Wien

Innhold

Langkjølen	3
Beskrivelse av myra:.....	3
Kontaktpersoner	4
Beskrivelse av restaureringen:.....	4
Hogst og skogrydding.....	5
Teknisk utstyr	5
Milepæler	5
Forarbeider	5
Hensyn	6
Påvirkning utenfor restaureringsområdet	6
Mål	6
Motorferdsel	6
Kommunikasjon	6
Kriterier for tilfredsstillende utført arbeid:	7
Vedlegg.....	8

Langkjølen

Beskrivelse av myra:

Myra ligger midt i Trysil kommune, rett vest for Grønsjøen (figur 1).

Restaureringsobjektet er ikke naturtypekartlagt, men virker å være ei jordvannsmyr, med noen steder med høgmyr. Myra er registrert i Digitalt markslagskart (DMK) som grunn myr med nøysom vegetasjon, for det aller meste (figur 2). Det ble tatt 158 torvdybdemål, og snittdybden på myra er 1 meter (figur 3).

Hellingen på myra går fra sør mot nord i all hovedsak (figur 4). Det er telefondekning på myra, og det går en skogsbilvei langs vestsiden av prosjektet. Adkomstveien med maskina vil bli fra denne skogsbilveien (se figur 5).

Kontaktpersoner

Statsforvalteren i Innlandet har ansvaret for prosjektet. Kontaktperson er Suzanne Wien. Statens naturoppsyn følger opp prosjektene i felt. Kontaktperson er Kjølsv Øystein Falklev. Trysil kommuneskoger er grunneier, og kontaktperson er Ola Stensby.

Tabell 1. Oversikt over kontaktpersoner

Rolle	Navn	Telefonnummer
Ansvarlig hos oppdragsgiver	Suzanne Wien	97 08 30 88
Feltansvarlig	Kjølsv Øystein Falklev	95 16 50 85
Grunneierrepresentant	Ola Stensby	91 39 17 02

Beskrivelse av restaureringen:

Gjennomføringstidspunkt: Ingen føringer

Tabell 2. Oppsummering av arbeidet som skal utføres

Grøft som skal tettes	20 174 meter
Demninger som skal lages	Ca. 1920
Torvtak	ingen
Brytningsdemninger som skal lages	ingen
Reprofilering som skal gjøres	ingen
Forventet restaurert areal	394 daa
Myras totale areal	405 daa
Rekonstruert bekk	0 meter
Forsterkede demninger	20

Det skal bygges demninger ved bruk av stedegne torvmasser (figur 6). Oppå demningene skal det plastres med toppvegetasjon. Demningene bygges i henhold til oppmerking i felt og appen Field Maps. Demningene skal normalt være horisontalt rette, og toppen (uten toppdekke) skal ligge minimum 40 cm over det som må forventes å bli ny vannstand.

Demningens lengde og bredde må vurderes i felt for hver enkelt demning. Mellom demningene skal grøftene undergraves og dermed fylles med rester fra gammel grøftevoll og vegetasjon som står langs grøftevollen (figur 7). Grøftene fylles i sin helhet igjen med angitt materiale, dersom det er tilstrekkelig med masser tilgjengelig. Det skal ikke lages uttakshull og hentes torv for å fylle igjen grøfta mellom demningene.

Ved restaurering av myrer får vi ofte underskudd av toppvegetasjon. Det er derfor viktig å ta vare på denne under arbeidet, ved å legge den til siden framfor å grave den ned. Dette gjelder også vegetasjonen som vokser nede i grøftene. Alle demninger, brytningsdemninger, reprofileringer osv. skal dekkes med stedegen toppvegetasjon. Det skal under restaureringen ikke etterlates store felt med bar torvjord. Denne skal dekkes til med topplag.

Myroverflaten skal etter restaurering se mest mulig ut som en naturlig myroverflate. Det skal tilstrebes å ødelegge minst mulig av intakte torvmasser når en gjennomfører restaureringen. Mindre trær som blir kjørt ned, eller på annen måte skades, kappes ned, kvistes og klemmes ned i overflaten.

Det skal vurderes fortløpende om det er behov for å bygge demninger forsterket med fiberduk og trestokker. Dette vurderes på stedet i samarbeid med SNO og Oppdragsgiver.

Hogst og skogrydding

Trær som hugges i forbindelse med restaureringen skal kappes så nærme bakken som mulig. Trær/busker skal deretter gjemmes nede i grøftene når de tettes, eller i hull etter torvhenting. Røtter, kvister ol. skal ikke stikke opp. Hjelper går over og kapper bort oppstikkende røtter, kvister ol. der en ikke får gjemt dette tilstrekkelig. Mindre trær som blir kjørt ned, eller på annen måte skades, kappes ned, kvistes og klemmes ned i overflaten.

I dette prosjektet skal det hogges slik at myra åpnes igjen på tre relativt store områder (figur 9). Ett område skal trærne ikke røres.

Teknisk utstyr

Vi har ingen føringer på størrelse på maskin på dette prosjektet, men den må ha rotortilt. **Det skal brukes jernhest til frakt av drivstoff.** Hjelper må ha både motorsag og ryddesag. I tillegg skal det brukes biologisk nedbrytbar hydraulikkolje og alltid være tilgjengelig absorbent ved maskinene og andre utsatte punkter.

Milepæler

Dette prosjektet er stort, og aktuelle milepæler er derfor:

1. Oppstartsbefaring
2. Midtveisbefaring
3. Sluttbefaring

Oppdragsgiver, SNO, gravemaskinfører og ansvarlig hos entreprenør bør være tilstede på restaureringsobjektet ved disse milepælene.

Forarbeider

Før restaureringen igangsettes skal entreprenøren legge inn gravemelding via www.gravemelding.no. Alt av utstyr som skal brukes under restaureringen skal også

være grundig rengjort. Dette for å hindre spredning av fremmede arter. Det forventes at maskinene har full tank når de ankommer restaureringsobjektet. Prosjektet bør lastes ned i Field Maps før en ankommer restaureringsobjektet.

Hensyn

Dersom restaureringen foregår i jaktperioder, vil dette ikke særskilt hensyntas. Jegere som ønsker mer informasjon skal henvises til informasjonsplakaten som henges opp av SNO ved prosjektets oppstart. Likeledes kan andre som ønsker mer informasjon geleides dit.

Det er ikke registrert kulturminner i restaureringsområdet. Dersom maskinfører oppdager kulturminner, eller andre ting som en er usikker på i myra, skal straks oppdragsgiver eller SNO kontaktes, og gravingen midlertidig stanses.

Påvirkning utenfor restaureringsområdet

I dette tilfellet er det ikke sannsynlig at restaureringen i seg selv vil påvirke områder som ligger utenfor restaureringsområdet nevneverdig.

Mål

Hovedpoenget med tiltaket er å få hevet vannstanden opp til bakkenivå. Det er ønskelig med færrest mulig åpne vannspeil, og mest mulig stillstand på vannet. Det er også ønskelig at vannet fra grøftene fordeler seg jevnt utover hele myra. Dette vil resultere i at vi tilbakefører et ødelagt myrsystem til ei fungerende myr som kan gi oss tjenester som rent vann, lagring av karbon, habitat for mange arter og lokal vannfordrøyning.

Motorferdsel

Det skal utvises så stor forsiktighet som arbeidene tillater under ferdsel og anlegg på myra. Kjøring med gravemaskin og jernhest skal begrenses til et minimum, og er kun tillatt for å utføre restaureringen og frakte utstyr som drivstoff og andre tunge objekter som ikke kan bæres, inn på myra. Kjøretøy skal ikke brukes til persontransport, eller transport av lett utstyr. Entreprenøren er ansvarlig for å slette eventuelle kjørespor som måtte oppstå på grunn av arbeidene.

Tillatelse til motorferdsel i utmark må søkes kommunen. Statsforvalteren vil gjøre dette i løpet av 1. kvartal 2025. Vi er avhengige av dispensasjon for å gjennomføre tiltaket.

Påfyll med drivstoff kan på dette prosjektet fraktes med jernhest. Det er ønskelig at påfyll av drivstoff planlegges godt.

Kommunikasjon

Det forventes kontinuerlig oppdatering av Field Maps, samt en kort, ukentlig, skriftlig oppsummering av fremdriften. Denne rapporten skal sendes til oppdragsgivers representant, **Suzanne Wien**, på suzanne.wien@statsforvalteren.no.

Ved uforutsette hendelser og/eller spørsmål om arbeidet i felt, kan SNO, v **Kjølvi Falklev**, kontaktes.

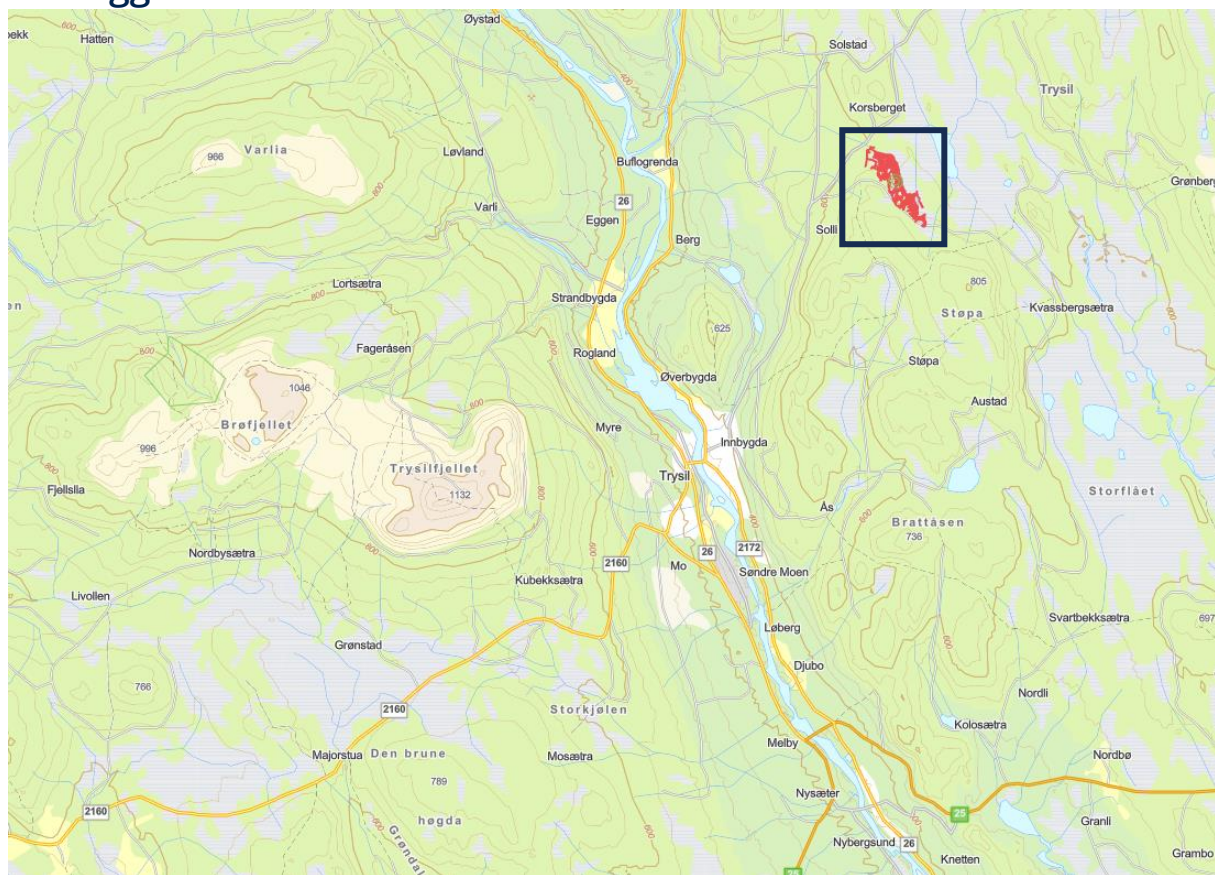
Ved uforutsett eller planlagt stans i arbeidet (for eksempel på grunn av sykdom eller reparasjoner), og/eller spørsmål om oppdragsavtalen eller Field Maps, skal **Suzanne Wien** kontaktes.

Se tabell 1 for kontaktinformasjon.

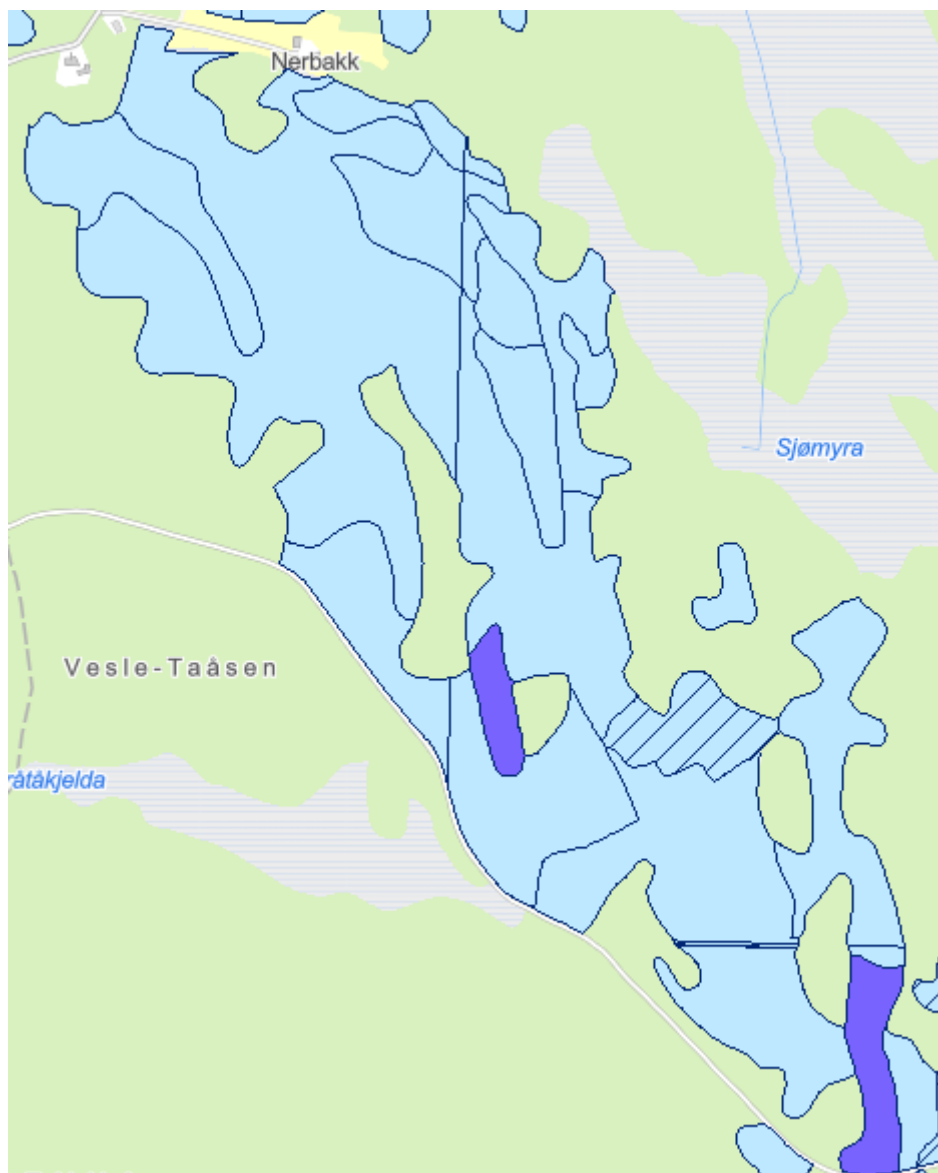
Kriterier for tilfredsstillende utført arbeid:

1. Metodikk beskrevet i dette dokumentet er fulgt, og tiltak som beskrevet i kart og i dette dokumentet er gjennomført. Endringer underveis skal skje i samråd med oppdragsgiver/SNO, avtales skriftlig før gjennomføring og utføres i henhold til eventuell revidert metodikk.
2. Field Maps oppdateres fortløpende.
3. Området er ryddet for søppel og eventuelle skjemmende spor, etter dialog med Oppdragsgiver/SNO.
4. Det forventes at prosjektet blir gjennomført sammenhengende, fra oppstartsdato, til prosjektets ferdigstilling.

Vedlegg

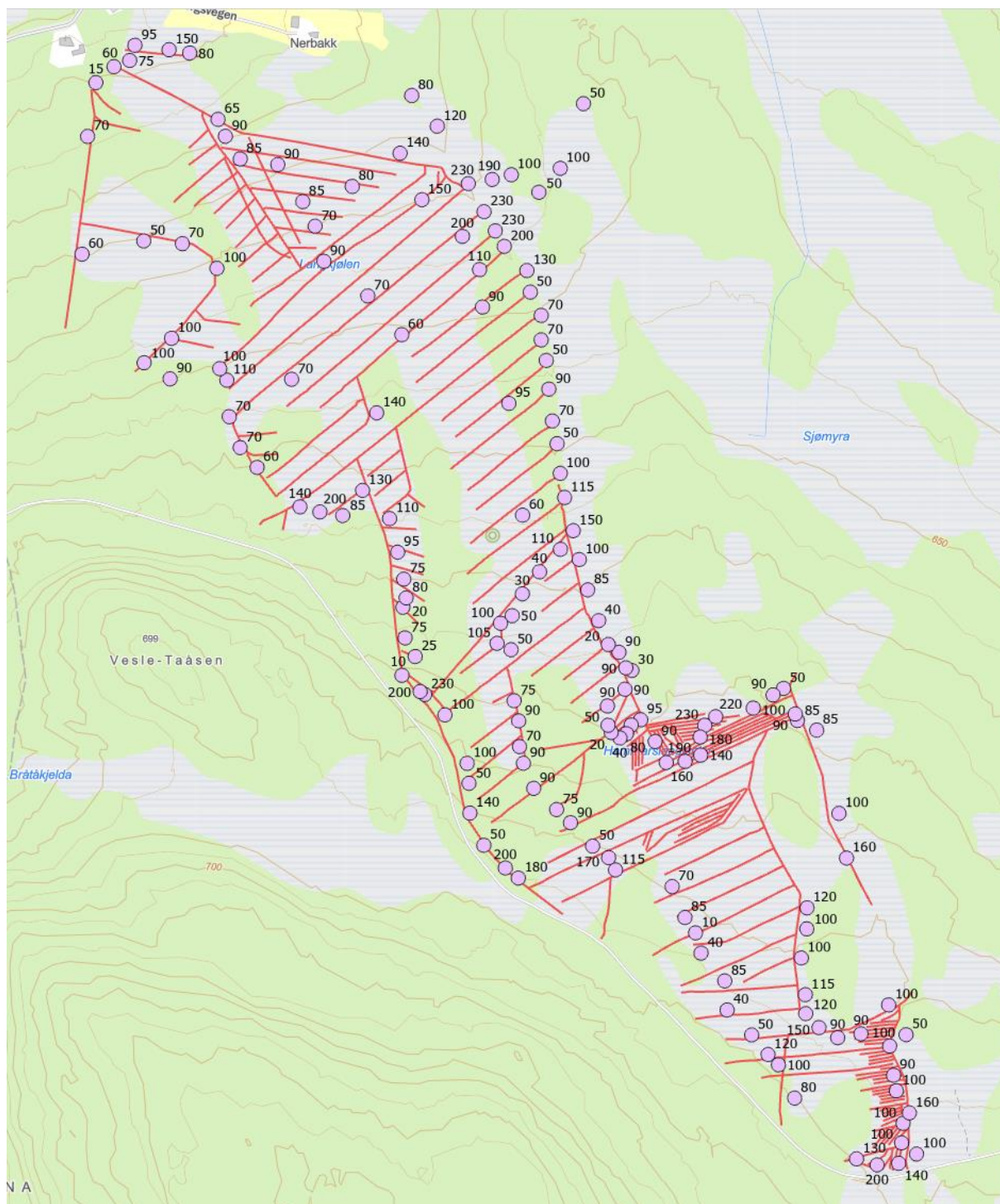

Figur 1: Oversiktskart over prosjektets lokalitet.

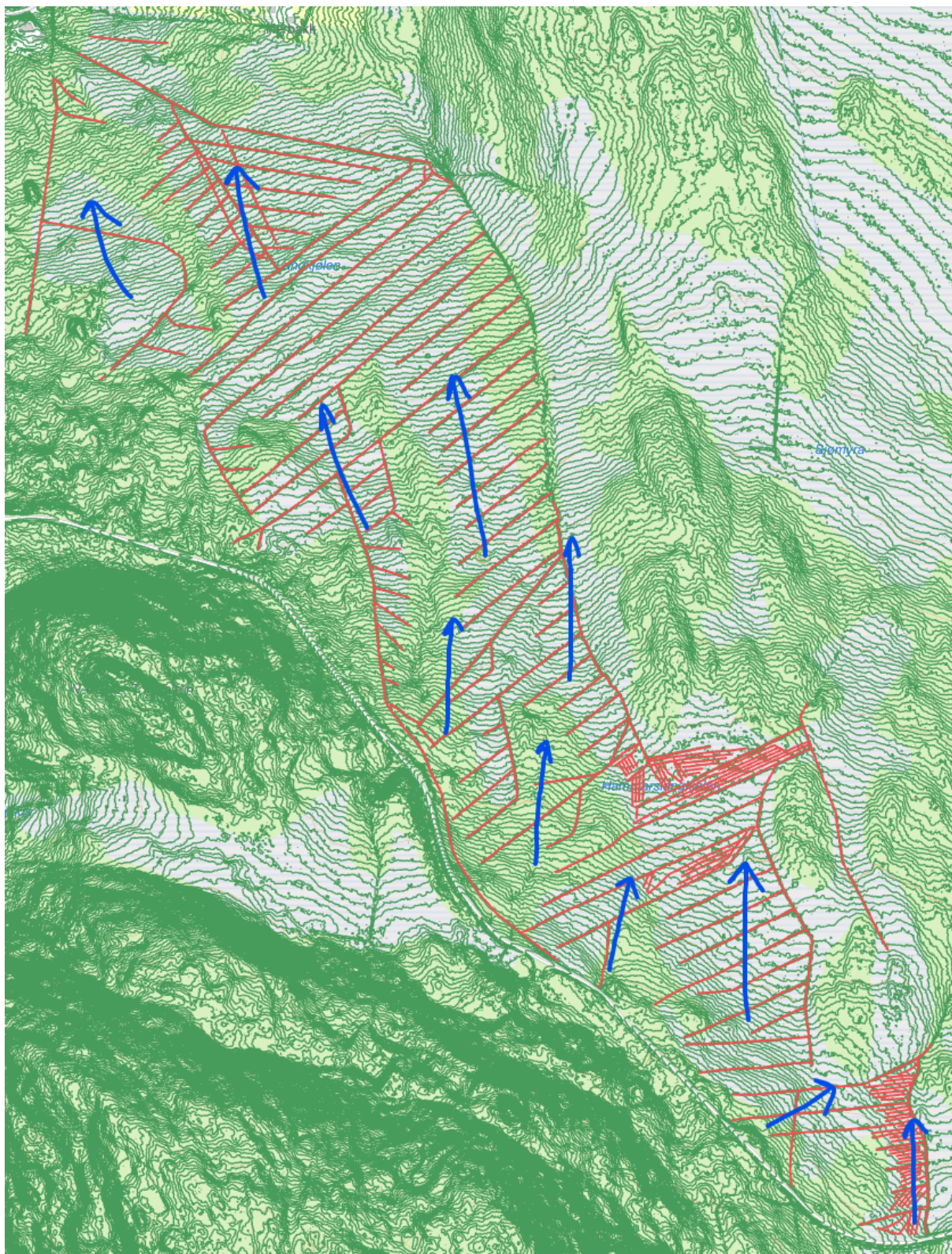

- ☒ Myrinformasjon fra DMK
- ☐ Grunn myr - nøysom vegetasjon
 - ☐ Grunn myr - ikke nøysom vegetasjon
 - ☐ Dyp myr - nøysom vegetasjon
 - ☐ Dyp myr - ikke nøysom vegetasjon

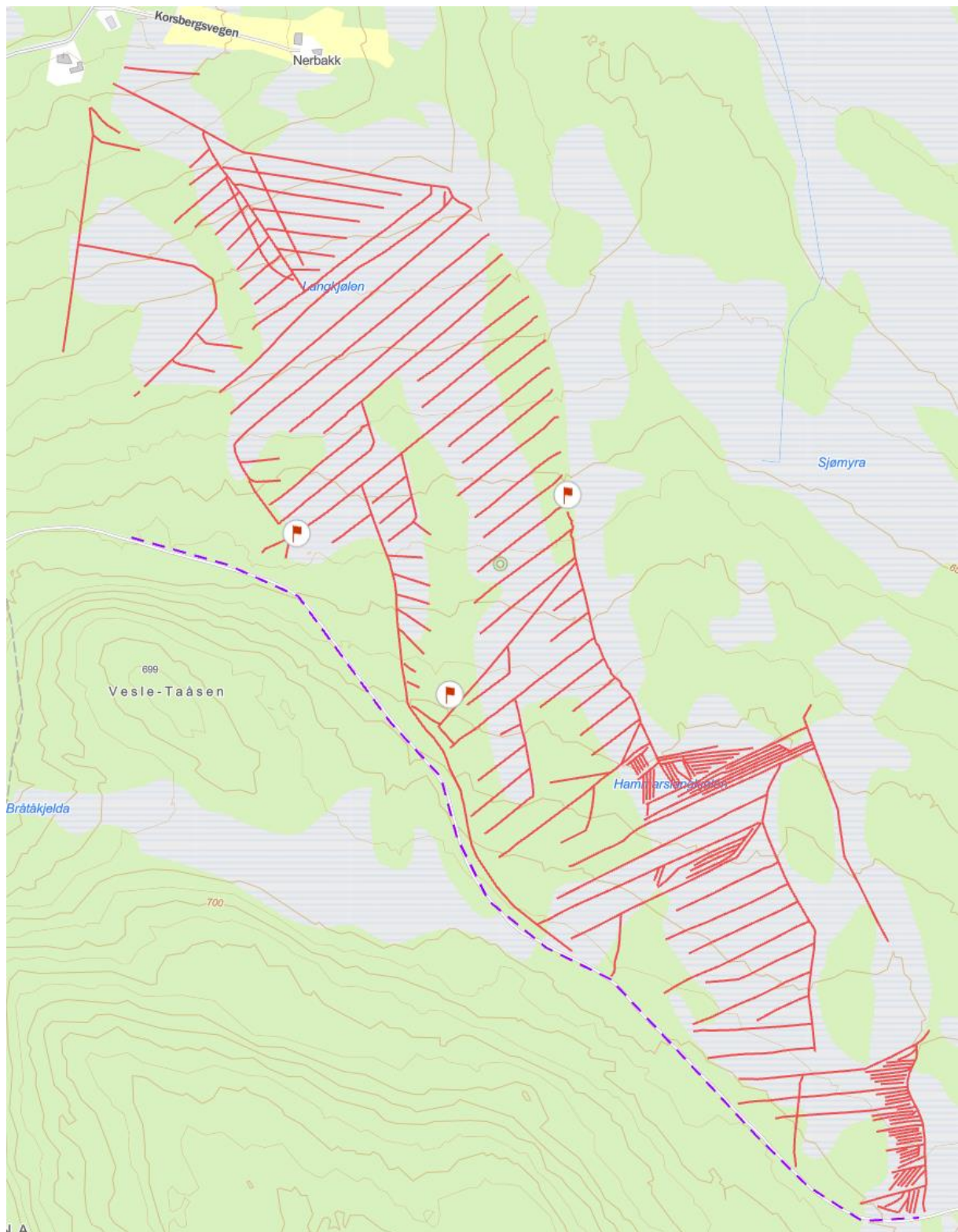
Figur 2: Myra i DMK.

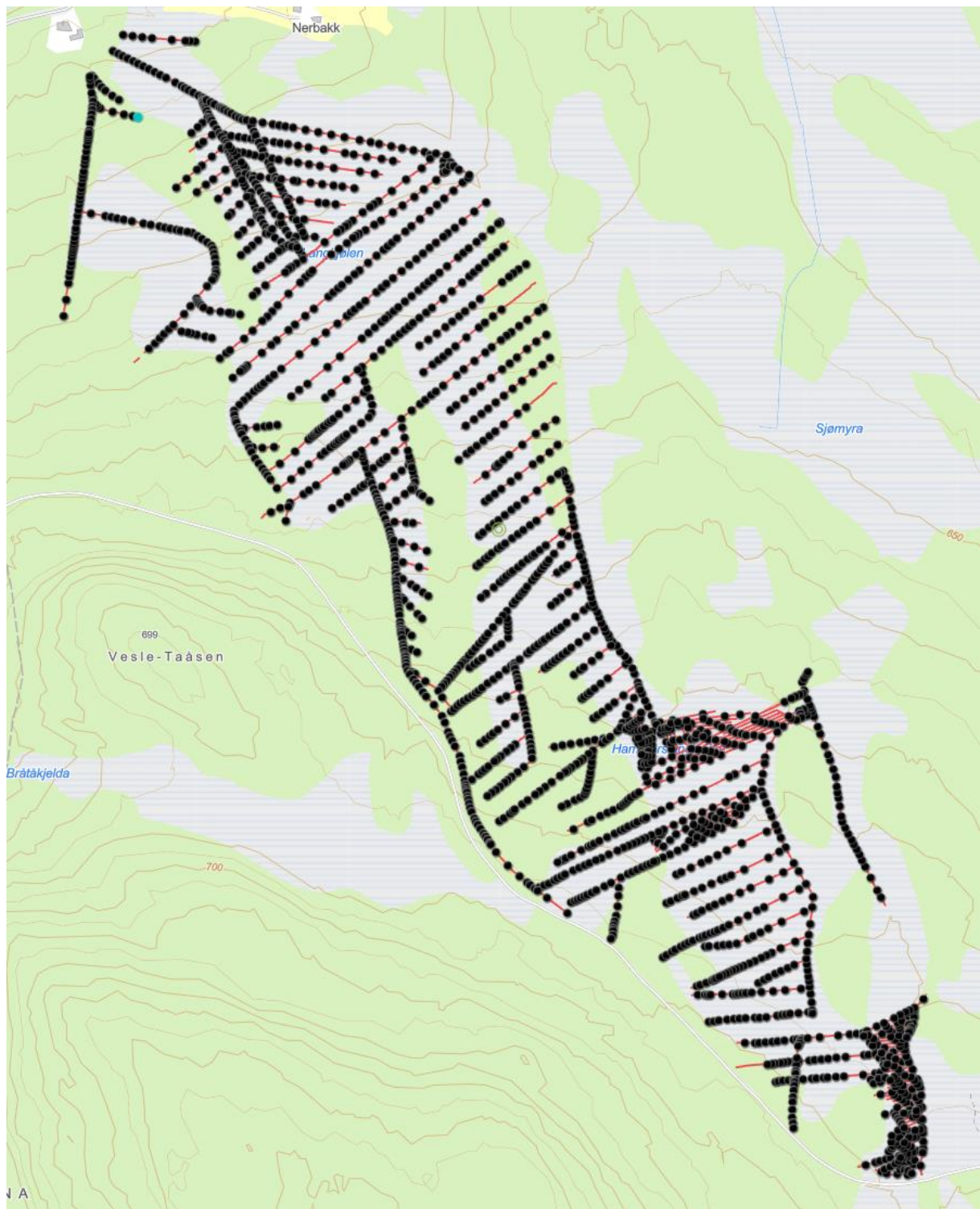
Figur 3: Torvdybdemål oppgitt i cm.

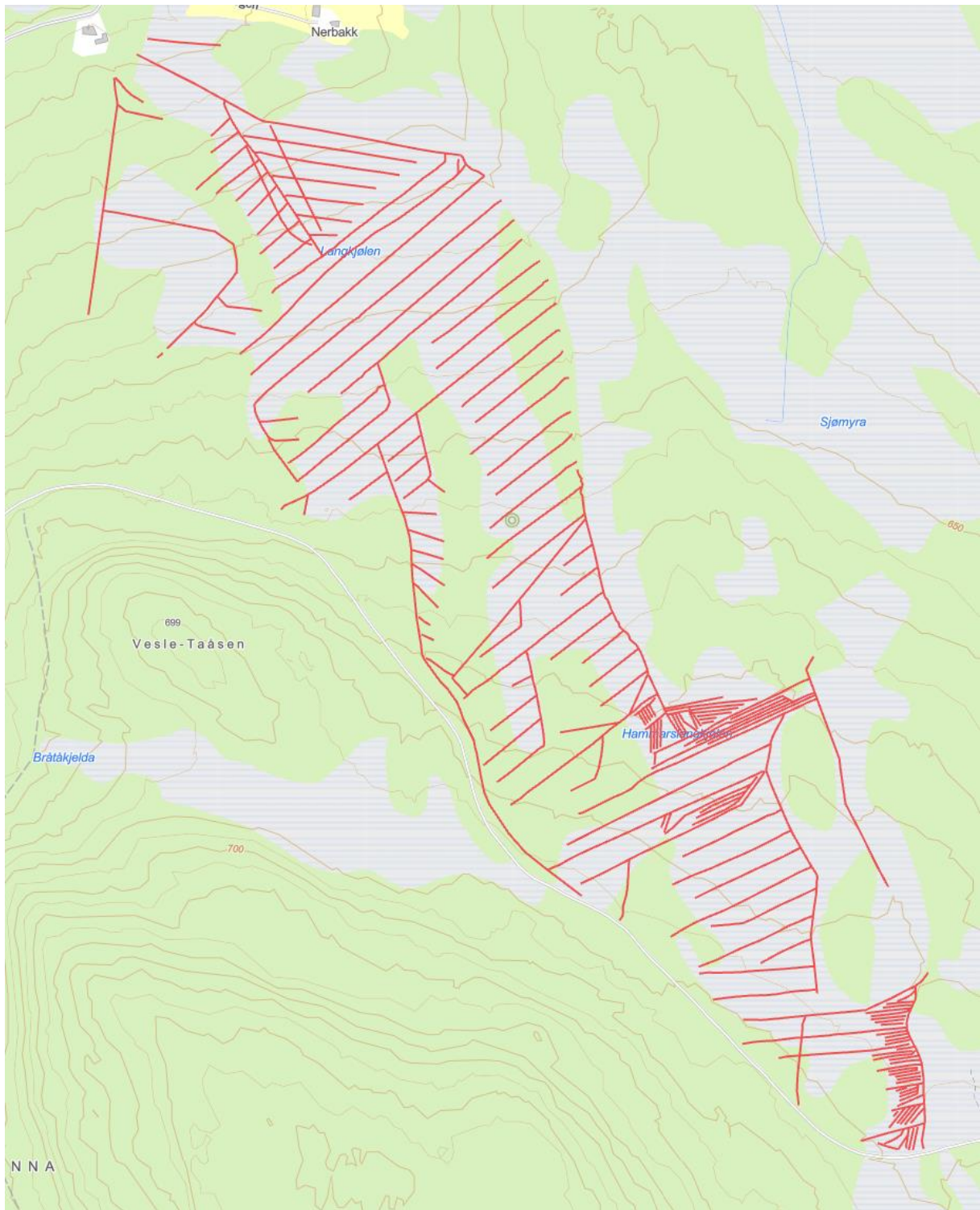
Figur 4: Hellingen av vannet på myra er illustrert med blå piler.

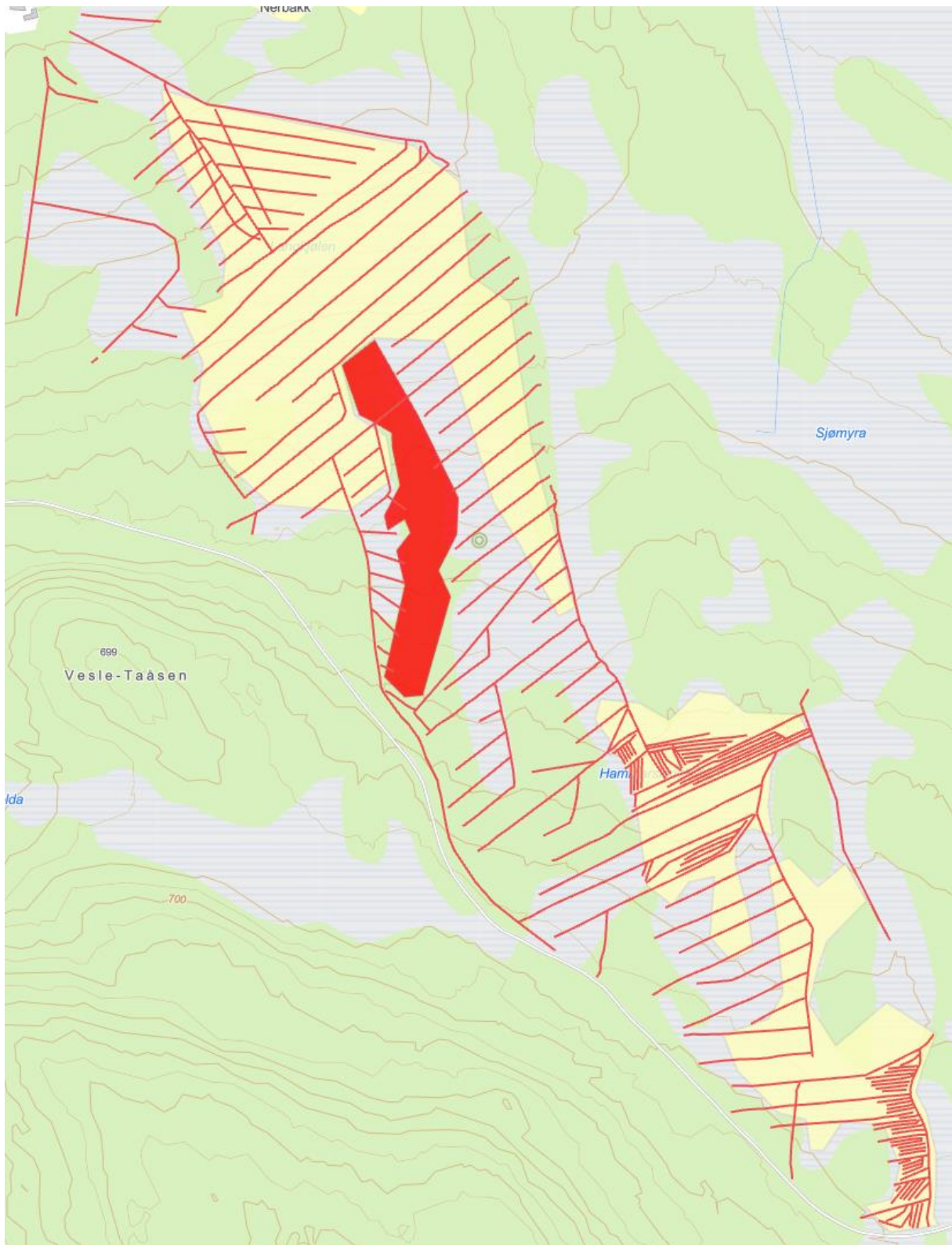
Figur 5: Adkomstvei inn på Langkjølen blir fra skogsbilvei i vest.

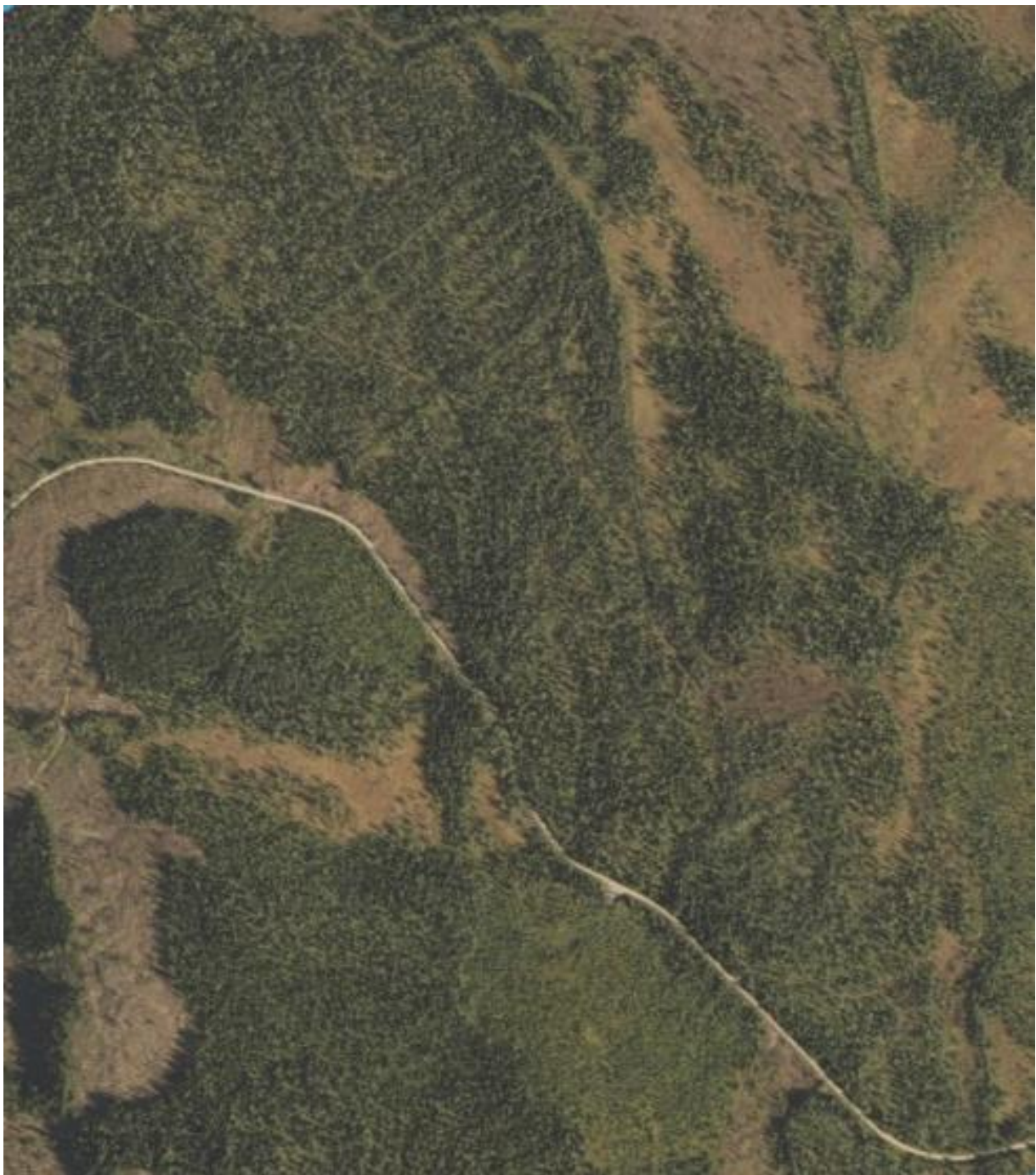
Figur 6: Demninger som skal lages på myra markert som svarte prikker i kartet.

Figur 7: Grøfter som skal tettes på myra markert med røde linjer.

Figur 8: Hogst som skal utføres på Langkjølen. Det røde polygonet markerer trær som skal bli stående. De gule polygonene markerer områder hvor myra skal åpnes helt igjen.

Figur 9: Myra med flybilde fra 2022 som bakgrunn.

Figur 10: Myra i 1954.

STATSFORVALTEREN I INNLANDET

Postboks 987, 2604 Lillehammer | sfinpost@statsforvalteren.no | www.statsforvalteren.no/innlandet

